

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
T. R. Richmond
WHAT SHE LEFT

Original English language edition first published
by Penguin Books Ltd, London

Text copyright © T. R. Richmond, 2015

All rights reserved

Translation Copyright © 2017 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01880-6

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Alisa? Ko je

T. R. Richmond

Preveo Vladimir D. Nikolić

Beograd, 2017.

Izabeli. Na svemu.

Svet knjige *Ko je Alisa?* postoji na internetu.
Posetite blog profesora Džeremija Kuka na adresi
professorcooke.tumblr.com
i započnite sopstvenu istragu.

Posveta profesora Dž. F. H. Kuka u knjizi *Ko je Alisa?*, objavljenoj u septembru 2013.

*Za Alisu Salmon (7. jul 1986 – 5. februar 2012)
i Felisiti Kuk (16. oktobar 1954)*

*Bez prethodne, ova knjiga ne bi postojala;
bez potonje, ne bih ni ja.*

Prolog

Članak u časopisu Umetničkog saveta *Operativni svet*, 2001

Šta je ime? To je pitanje na koje smo zamolili adolescente da odgovore u hiljadu reči na ovogodišnjem Takmičenju novih talenata. Ovo je pobeđnički sastav petnaestogodišnje Alise Salmon.

Zovem se Alisa.

Mogla bih da tu stanem. Znam šta time mislim. Ja sam ja, Alisa Salmon. Štrkljasta, ružnjikava, sa velikim stopalima i kosom koja se ukovrdža na puki spomen vode, malčice sam dušebrižnica. Velika sam ljubiteljka muzike, pravi pravcati knjiški moljac, gotivim prirodu, mada mi srce siđe u pete kada vidim pauka.

Ljudi me najčešće zovu Alisa, iako sam povremeno Al, Ali ili Lisa, a to zadnje mrzim, čisto da se zna. Kada sam bila klinka, imala sam zilion nadimaka, kao na primer Ali-baba i Ajs i, najomiljeniji od svih, naročito kada me tata tako zove, Ejs.

Stric me zove Silija, što je anagram od Alisa^{*}, premda reč „anagram“ brkam sa rečju „anahronizam“. „To sam ja“, moj tata uvek kaže ako neko pomene „anahronizam“, mada je reč „tata“ zapravo palindrom^{**}. To sam juče naučila.

---

^{*} *Celia* je na engleskom anagram od *Alice*. (Prim. prev.)

^{**} Na engleskom *dad*. (Prim. prev.)

Volim da znam takve stvari, i pored toga što moja najbolja drugarica Megan kaže da zvučim kao da sam progutala rečnik. I mada ne volim da se razmećem, morate to da radite ako nameravate da studirate engleski jezik. Ako budem imala dobar prosek, volela bih da odem u Ekseter ili Liverpool, ali nemam ništa protiv sve dok je to negde daleko od Korbija, premda gde god da odete, tamo verovatno postoje ljudi koji pokušavaju da odu *odatile*. Biću iskrena, jedva čekam da se odselim; moja mama stalno zabada nos u moje poslove. Misli da je to zato što se brine za mene, ali nije pošteno što ja trpim posledice jer je ona paranoična. Očigledno, zadnju rečenicu sam ubacila nakon što je ovo pročitala, pa je nikad neće videti jer nema šansone da pobedim.

Možda su u mom imenu muzika koju volim (danas sam *Dancing in the moonlight* odslušala otprilike 400 puta) ili televizija koju gledam (gledate u najveću obožavateljku serije *Dosonov svet* na svetu) ili moji prijatelji ili moj dnevnik? Možda su to komadići svih stvari kojih mogu da se setim, što nije mnogo jer imam loše pamćenje.

Možda je to moja porodica? Mama, tata i brat, koji me je zvao „vaška“, „mišić“ ili „zloba“ kao da je to najsmušnija fora ikada izvaljena u istoriji sveta. Možda će to biti u mojoj deci, ne da ću ih ikada imati, ne hvala: sva ta bljakavost i povraćka i kaka. Nemam čak ni dečka, ali, ako gospodin Dikaprio čita ovo, slobodna sam u petak...

„Predomislićeš se“, mama kaže za bebe, ali isto to je rekla za šparglu pa nisam.

Možda su to stvari koje planiram da uradim, kao putovanja, ili najlepša stvar koju sam do sada uradila, što je, nema sumnje, volontiranje u centru za gluve (vidite li kako mi se blista oreol?) ili možda najgora (nema šansone da priznam šta je to!)

Mogla bih da vam ispričam za svoj najbolji dan u životu. Težak izbor: možda je to bilo onda kada smo Meg i ja išle da gledamo Enrikea Iglesiasa, ili kada sam upoznala Dž. K. Rouling, ili kada me je deka odveo na onaj rođendanski izlet iznenađenja, ali stvar u vezi sa izrazom „u životu“ jeste to što se odnosi samo na ono što se desilo do današnjeg dana, a sutra može biti bolje, pa bi trebalo da pričam o „do sada“ umesto o „u životu.“

A opet, ponekad možete da objasnite šta je neki predmet tako što se pretvarate da ne govorite o njemu (upravo sam to izguglala, to se zove „apofaza“), pa su u mom imenu možda stvari koje bih mogla da radim umesto ovoga, na primer domaći iz matiša ili da šetam gos'n Ava.

Ko je Alisa?

Nekada sam želela da se više slavnih ljudi zove Alisa. Ne baš *megaslavnih* jer onda, svaki put kada bi neko izgovorio to ime, svi bi pomislili na njih – kao kad biste se zvali Britni ili Šeri – već poluslavnih. Postoji Alis Kuper, ali on je muško, a to mu nije čak ni pravo ime. Postoji *Alisa u zemlji čuda*, takođe, što su mi nekad često citirali, stvari kao „biti sve čudnoje i čudnoje“, ali mi je omiljena rečenica uvek bila ona da ne možete da objasnite sebe zato što u stvari ne vidite sebe, iako je nikad nisam razumela.

Pretpostavljam da sam ja i ono što ovde pišem, takođe, što su možda budalaštine. Zamolila sam mamu da ovo pročita – samo da proveri pravopis – a ona je kazala da je super, iako prve i poslednje rečenice zvuče kao da sam alkoholičarka, ali to je ona samo tako protumačila.

Mama je rekla da ima nekoliko delića koje bi trebalo da preinačim, ali nema svrhe predavati sastav ako su unutra laži, iako sam pristala da izbacim skraćenice i psovke, a bilo ih je mnogo u prvoj verziji (ovo je sedma!). Takođe sam koristila previše zagrada i uzvičnika, ali to ostaje, jer u suprotnom (ponovo) ovo ne bih bila ja.

„Katkad me plaši koliko smo slične“, rekla je mama nakon što ga je pročitala. Pa, nije jedina. Ponekad se, iako se trudi da to sakrije, mota po kući potištena kao da dolazi smak sveta. (Da, ova rečenica je takođe ušla u sastav nakon što ju je zabranila – toliko o policiji misli!)

Tata smatra da sam sigurno pala na glavu dok sam bila beba, jer on i ja jedva da imamo išta zajedničko, premda oboje volimo lososa, što je smešno jer se može kazati da nas to čini ljudožderima.*

Ja sam Alisa Salmon. To su četiri reči od hiljadu. Nadam se da sam ja više nego 250 puta te četiri reči. Čak i ako nisam sada, nadam se da ću biti jednog dana.

Sada ću ovo završiti i ustaću i zapitaću se ko sam. Često to radim. Pogledaću se u ogledalo. Ohrabriću se, uplašiću se, voleću sebe, mrzeću sebe. Zovem se Alisa Salmon.

---

* Engl. *salmon* – losos. (Prim. prev.)

PRVI DEO

Nešto u prolazu što je stalo

**Sautemptski internet forum *StudentNet*,
5. februar 2012**

Tema: Nesrećan slučaj

Zna li neko šta se dešava dole pored reke? Mesto vrvi od policije i kola hitne pomoći.

Komentar poslao: Sajmon A, 08.07

Istina. Mesto je prepuno murije. Džoni R. je na veslanju i misli da su zabranili pristup duž čitave obale.

Komentar poslao: Eš, 08.41

Nadam se da nije došlo do nesrećnog slučaja. Ona brana je uvek bila smrtonosna zamka. Univerzitet je trebalo da je godinama ranije pro-pisno ogradi. Koliko prošlog meseca tamo se udavio pas.

Komentar poslao: Kler Ber, 08.48

Možda jeste smrtonosna klopka, ali moraš se zezati ili biti prilično malerozan da padneš u vodu preko one ograde.

Komentar poslao: Vudsi, 09.20

U pitanju je izgleda neki beskućnik.

Komentar poslao: Rebeka biolog, 09.54

Na Tviteru kažu da se to neki momak u provodu na momačkoj večeri za opkladu peo na most. Udario je glavu prilikom silaska, pa je bio u nesvesti. Nekad sam pecao na tom delu reke... zimi je hladna kô led.

T. R. Ričmond

Nekoliko sekundi u vodi i padaš u hipotermiju, bez sumnje. Struje su suludo jake. Odvukle bi te u dubinu, osim ako nisi mega dobar plivač.

Komentar poslao: Grejem, 10.14

Taj most nekad je bio omiljeno mesto samoubica. Ozbiljno.

Komentar poslao: 1992, 10.20

Vi gomilo morbidnih likova, trebalo bi da začepite – zamislite kako bi se porodica nastradalog osećala čitajući ova sranja.

Komentar poslao: Džeko, 10.40

Njegova porodica teško da će biti ovde, zar ne? Ovde smo samo štreberi kao ti i ja, Džeko, koji nemaju stvaran život!

Komentar poslao: Mazda men, 10.51

Moj brat je vatrogasac i on misli da je reč o bivšoj studentkinji – devojci po imenu Alisa Samson.

Komentar poslao: GepjirGlobtroter, 10.58

U generaciji mog brata bila je devojka po imenu Alisa Salmon. Sjajna devojka, po svemu sudeći.

Komentar poslao: Harijet Stivens, 11.15

Ima mnogo Alisa Salmon na Fejsbuku. Čini se da je samo jedna išla ovde na faks. Ništa novo na njenom zidu od juče po podne, kada je napisala: „Jedva čekam izlazak u *Flejms*.“ Da li je i dalje živela u Sautemptonu, onda?

Komentar poslao: ObožavalacKejtiPeri, 12.01

OMG. Upravo sam čula za Alisu Salmon. Nisam je čak ni poznavala, a skrhana sam. Nije imala decu, zar ne? Molim vas, neka mi neko kaže da to NIJE istina.

Komentar poslao: Siroče Eni, 12.49

Pandura trenutno ima kô kusih pasa. Zašto tako mnogo? Zar posredi nije bio nesrećan slučaj?

Komentar poslao: Sajmon A, 13.05

Ko je Alisa?

Bardan, svima. Bio sam na njenoj godini ako je to „ona“ Alisa Salmon. Na završnoj godini je živela u Portsvudu, a onda u Poligonu. Radi u medijima u Londonu, mada mi nikad nije ličila na „medijski“ tip.

Komentar poslao: Garet1, 13.23

Alisa Riba, tako smo je zvali! Ne mogu da verujem da je ovo istina. Šta kažete na počasnu Fejsbuk stranicu?

Komentar poslao: Edi, 13.52

Zar ribe ne bi trebalo da znaju da plivaju?

Komentar poslao: Smiti, 13.57

Odj*bi, Smiti, sad nije vreme. P*zdo.

Komentar poslao: Linc, 13.58

Nije li se zabavljala sa nekim tipom iz Sotona? Ona sa pegicama, jelda? Stalno nosila šešire?

Komentar poslao: Ne tako obična Džejn, 14.0

Univerzitet će ubrzo izdati zvanično saopštenje na ovu temu, pa je do tada neprikladno da se na ovom veb-sajtu objavljuju bilo kakvi komentari i ja smesta zaključavam ovu temu.

Komentar poslao: Administrator foruma StudentNet, 14.26

Pismo koje je poslao profesor Džeremi Kuk, 6. februar 2012

Dragi moj Lari,

Slučajno sam čuo vesti. *Slučajno sam ih čuo* u zbornici, možeš li da veruješ, od svih mesta. Slučajno čuješ da je neko od tvojih kolega imao omanju štetu na novim kolima ili da *Tesko* planira da otvori novi megamarket na obilaznici ili da je tvoj poslanik izgubio mesto na dopunskim izborima, ali ne i za nečiju smrt.

To se desilo jutros, a ja sam bio potpuno zaokupljen ukrštenim rečima u *Tajmsu*. „Hrišćanski naziv za tajni simbol, devet slova“, promrmljao sam. „Sedam slova.“

Niko nije odgovorio. Čekalo me je čistilište trosatnih predavanja bruošima. Oko mene, razgovori su se nastavili kao i ranije.

„Šta je sa onom mrtvom bivšom studentkinjom?“, progovorio je Haris. Tajac dok su svi čekali njegovu narednu izjavu. Taj skorojević uvek je znao kako da probudi pažnju publike. „Juče je bilo svuda na televiziji. Udavila se u reci.“

To me je mimoišlo. A opet, često ne mogu da se nateram da gledam vesti; toliko toga je neuko, senzacionalističko đubre i tako deprimirajuće predvidljivo. Mislio sam da je evolucija trebalo da nas načini civilizovanijima. Osim toga, okopavao sam baštu.

„*Points saut* misli da je bila dobar plivač, takođe“, dobacio je neko.

„Da, ali *Points saut* takođe misli da se globalno zagrevanje ne dešava!“, rekao je neko drugi.

Ništa ne može da unese malo živosti u razgovore u zbornici kao nečija smrt. Zapitao sam se hoće li reagovati na sličan način kada ja odem.

„Predavala sam joj“, rekla je profesorka engleskog. „Bila je to ona devojka Salmon.“

Osetio sam kako mi novine ispadaju iz ruku. Oh gospode. Ne Alisa. Ne, ne Alisa, molim te, bože, bilo ko drugi samo ne moja Alisa.

„Volela je Silviju Plat – predvidljivo“, dodala je. „Fina devojka. Bistra.“

Još glasova. Spazio ju je neki momak koji je šetao psa, premda mu se u prvi mah učinilo da je kesa za smeće. Jedna teorija koja je sticala kredibilitet glasila je da je bila u devojačkom provodu i da se šačica njih zezala u čamčiću.

„Alisa Salmon koja je diplomirala 2007?“, upitao sam najležernije što sam mogao.

„Baš ta“, rekao je Haris.

„Alisa, Alisa, ko je, jebote, Alisa?“, nasmejao se neko od asistenata, što je očito bila neka interna šala.

Ovo se tebe ne tiče, Džeremi, kazao sam sebi. *Više ne. Fokusiraj se na ukrštenicu. Idi i uči to govedima nalik krdo bruoša međuetničkim raznovrsnostima u rodnim odnosima. Idi na zakazani pregled u bolnici, a onda idi kući i ispeci onog grgeča.* Problem je bio u tome, Lari, što se slika Alise ugnezdila u mom umu. Pokušao sam da je zamislim spokojnu i mrtvu,